

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 23 (573) | Субота 13 вересня 1958 р. | Ціна 20 коп.

XXI з'їздові — гідну зустріч

З великим задоволенням зустрів радянський народ радісну звістку про наступний XXI з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу. Постановою Пленуму ЦК КПРС, прийнята 5 вересня 1958 року, про скликання 27 січня 1959 року позачергового XXI з'їзду партії зараз жваво обговорюється в усіх містах і селах нашої країни.

В історії Комуністичної партії і Радянської країни партійні з'їзди завжди були й залишаються визначними віхами. Величезне значення мав XX з'їзд КПРС, який накреслив шляхи успішного просування нашої соціалістичної Батьківщини до комунізму, поклав початок нового етапу в розвитку міжнародного комуністичного руху.

Натхнені історичними рішеннями XX з'їзду партії, робітники, колгоспники, інтелігенція розгорнули всенародне змагання за розв'язання основного економічного завдання — в історично найкоротший строк наздогнати і випередити найбільш розвинуті капіталістичні країни по виробництву продукції на душу населення.

Трудове піднесення панує зараз на всіх факультетах університету — студенти і викладачі, лаборанти і працівники усвідомлюють, що в знаменні передз'їздівські дні слід ще раз зважити свої сили, щоб історичну подію, XXI з'їзд КПРС, ознаменувати новими творчими успіхами в науковій і учбовій роботі, в справі виховання висококваліфікованих спеціалістів.

Цими днями на всіх факультетах університету відбулися мітинги викладачів, студентів, аспірантів і лаборантів, присвячених рішенням ЦК КПРС про скликання позачергового XXI з'їзду.

— Відмінні і хороші оцінки студентів, змістовні лекції викладачів, плідотворна продукція науковців нашого факультету, — ось найкращий подарунок XXI з'їздові КПРС, — ска-

зав на мітингу філологічного ф-ту секретар партійного бюро В. О. Котів під бурхливі оплески присутніх.

Тепло зустріли учасники мітингу схвильований виступ доцента кафедри історії КПРС Д. С. Бельфора про грандіозні перспективи нашого руху до комунізму в зв'язку з рішенням про скликання позачергового з'їзду КПРС. Промовець зосередив увагу присутніх на тому, як міцно ввійшли в практику нашого життя ленінські принципи найважливіші плани в житті нашої країни вирішувати колективно, на з'їздах, при широкій участі трудящих.

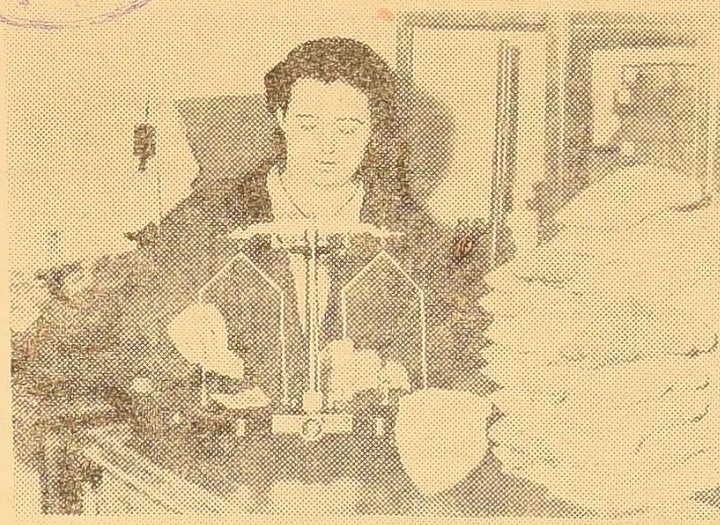
Колектив філологічного ф-ту, гаряче схвалюючи рішення ЦК партії, намітив конкретні практичні заходи для підвищення на факультеті і кафедрах учбово-наукової та виховної роботи.

Одноставне гаряче схвалення одержало рішення ЦК на історичному факультеті. Бурхливими оплесками був зустрінутий виступ студента історичного ф-ту тов. Кухти, який закликав всіх студентів факультету зустріти XXI з'їзд партії новими показниками в навчанні та громадській роботі.

Великий колектив фізико-математичного факультету, ідучи назустріч з'їздові, відзначив у проекті резолюції мітингу, що він домагатиметься успіхів у навчальній, виховній і науковій роботі свого факультету і прийде до з'їзду рідної Комуністичної партії з гідними подарунками. Репортуватиме партії про те, що відповідальна робота по підготовці висококваліфікованих фізиків і математиків в стінах Одеського університету стоїть на рівні тих наукових досягнень, якими пишається весь радянський народ.

XXI з'їздові — гідну зустріч! Таке одноставне рішення всіх колективів наших факультетів, прийнятих на багатолюдних мітингах.

У Національній науковій бібліотеці № 847248

Колектив лабораторії ґрунтознавства успішно працює над вивченням ґрунтів Одеської області.

На фото: лаборантка К. Т. Тимовська, визначає механічний склад ґрунтів.

БУДНІ МОЛОДИХ ДІАЛЕКТОЛОГІВ

Як і в минулі роки, влітку цього року кафедра українського мовознавства продовжувала вивчення українських говірок Одещини. Особлива увага була приділена дослідженню говіркової лексики, оскільки на черзі дня стоїть невідкладне і почесне завдання — в найближчі роки створити регіональний обласний словник Одеської області.

На протязі 22 днів, в результаті напруженої і сумлінної праці, студентами колишнього 2 курсу (учасниками діалектологічної практики) та студентами старших курсів (учасниками діалектологічної експедиції) була описана діалектна лексика 20 українських сіл. Переважна більшість з них знаходиться на території колишньої Ізмаїльщини, цікавого як в етнографічному, так і в мовознавчому плані краю. В окремих говірках, крім лексики описана фонетика, морфологія, синтаксис.

Всього на ниві діалектології влітку цього року попрацювали 60 студентів. Результати роботи хороші. Студентські записи містять сотні діалектних слів; чітка і витримана транскрипція численних різнометричних зразків народної мови дозволяє простежити також граматичні і фонетичні риси обстежуваних говірок.

Найвигідніший етнографічний і фольклорний матеріал, безперечно, може бути використаний при створенні

двостомника народно-поетичної творчості Одещини, який заплановано видати в найближчі роки.

Всі учасники практики і експедиції працювали сумлінно, проявляючи максимум взаємотурботи, тактовності і ширості до носіїв говірок.

Окремо хочеться відмітити роботу Г. Ярмольського і В. Березінського, які описуючи говірку с. Довжанки, Червоноокнянського району, проявили себе як ініціативні, хороші комсомольці. Вони допомогли справедливо вирішити скаргу одного колгоспника, який звернувся до них, а також через районну газету викрили ряд недоліків в системі місцевої кооперативної торгівлі.

Робота по вивченню діалектів Одеської області ще не завершена. Попереду, крім дозбирування діалектних фактів, кропітка праця по їх систематизації, описові, науковому опрацюванню. Кафедра і в дальшому при виконанні цієї благородної справи буде опиратись на студентський колектив, на актив молодих діалектологів.

Л. СТЕПАНОК,
В. ДРОЗДОВСЬКИЙ,
керівники діалектологічної
практики і експедиції.

Від редакції: розповідь діалектологів-початківців про свою роботу див. на 4-й стор.

П'ятикурсники — першокурсникам

Дорогі друзі!

Здається, зовсім недавно ми теж були першокурсниками, а зараз майже закінчуємо університет, який нам дуже жаль залишати. Хочеться дати вам поради, поділитися досвідом.

Для студента навчання — перш за все. А для того, щоб добре засвоїти матеріал, необхідно працювати наполегливо і систематично. В цьому велику роль відіграють семінари та практичні заняття. Для того, хто старанно готується до практичних занять, приймає в них активну участь, екзамен не страшний. При такій роботі ви здобудете міцні знання. Адже ми вчимося не для того, щоб лише скласти сесію, а для того, щоб стати добре підготовленими, висококваліфікованими спеціалістами. Дуже допомагає в навчанні робота в наукових гуртках. Працюючи в гуртках, ви здобуваєте навички самостійної роботи над першоджерелами. Дуже важливо, коли студент обирає собі тему до вподоби і працює над нею протягом кількох років.

Наслідком такої роботи студента є цікава доповідь на гуртку. Крім того, це допомагає при написанні курсової та дипломної робіт.

Та поряд з навчанням не слід забувати і про громадсько-корисну роботу, брати активну участь в гуртках художньої самодіяльності, займатися спортом. Треба відпочивати: відвідувати кіно, театри, філармонію, читати художню літературу. Часу вистачить на все. Треба тільки його вірно розподілити. Наша робота вимагає, щоб ми були не вузькими фахівцями, а всебічно розвиненими, культурними людьми.

Перебуваючи в стінах університету, намагайтеся взяти якомога більше, використовуйте все для розширення свого кругозору.

Від усього серця бажаємо вам, дорогі друзі, успіхів у навчанні, громадській роботі, культурному відпочинку.

З честю носіть звання радянського студента!

Н. ВОРОНА, В. ВЕРЕЩАГІНА,
випускниці історичного ф-ту.

ВІСТІ З ХІМФАКУ

В цьому році хімічний факультет відрядив групу студентів V курсу на педагогічну практику в сільську школу — в середню школу колгоспу ім. Будьонного, Березівського району.

Педагогічна практика на селі дає можливість студентам близько познайомитись з специфікою робіт сільської школи. В школі колгоспу ім. Будьонного навчаються діти з багатьох сіл, тому при школі побудовано інтернат. Студенти-практиканти, таким чином, мають можливість працювати вчителями і класними керівниками в школі, а також проводити виховну роботу серед учнів.

Протягом першого тижня практики студенти знайомились з педагогічним і учнівським колективом школи, планували свою педагогічну та виховну роботу, готувалися до самостійних уроків, що незабаром розпочнуться.

З деяким запізненням розпочинають педагогічну практику на селі студенти-біологи. Для біологів сільська практика має особливо важливе значення. В старших класах школи ім. Будьонного введено викладання рілництва в школі. Тут є велика прикільня ділянка. Для біологів роботи багато.

Л. М. ВАСИЛЬЄВА,

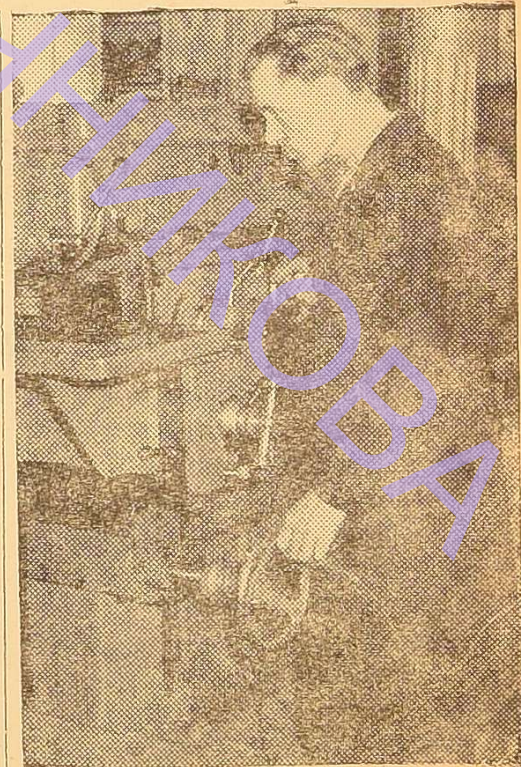
**

В цьому році відбулися значні зміни в учбовому плані хімічного факультету. На відміну від минулих років, вивчення іноземної мови буде обов'язковим і на III курсі, а на старших курсах — факультативно. За рішенням вченої ради університету при виконанні курсових і дипломних робіт необхідно користуватися іноземною літературою в оригіналі.

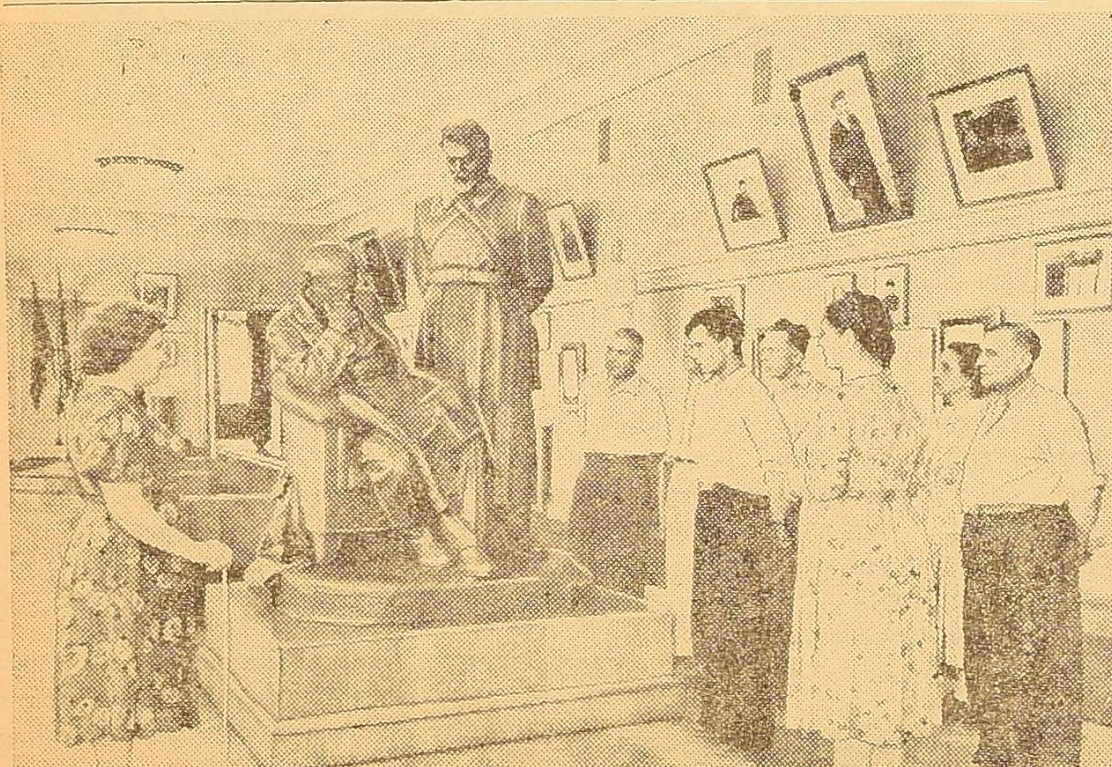
**

На початку 1957 навчального року студентка III курсу Сомик була виключена з університету за те, що своєчасно не ліквідувала заборгованість з фізики. Сомик чесно попрацювала в колгоспі, за що одержала подяку від правління колгоспу. Зараз декан факультету дав дозвіл т. Сомик скласти екзамен з фізики.

НА ТРУДОВІЙ ВАХТІ

Найскладніші завдання виконує механік навчально-експериментальних майстерень І. С. Леонов.
На фото: І. С. Леонов за роботою.

Недавно минуло 20 років з дня відкриття Музею В. І. Леніна в Києві.
На фото: відвідувачі в одному із залів Музею.

НАШІ ДРУЗИ В БОРОТБІ ЗА КАЗАХСТАНСЬКИЙ МІЛЬЯРД

В той час, коли тисячі студентів нашого університету заходять в світлі аудиторії, кабінети, лабораторії, поглиблюють свої знання в бібліотеках, набувають досвіду на педагогічній і виробничій практиках, 205 наших кращих комсомольців збирають багатий казахстанський врожай. Хорошими трудовими ділами зустрічають вони славне 40-річчя Ленінського комсомолу. 250—300 процентів — ось норма виробітку сильних і дужих посланців університету. Вони працюють на комбайнах, будують школу, контору, токи, ремонтують машини. До всього прикладають руки наші друзі. Сьогоднішні листи і кореспонденції з цілини розповідають про їхні трудові будні.

На роботу славну, на діла хороші!

Ми не підведемо вас, друзі!

Дорогі друзі! Шлемо вам гарячий комсомольський привіт. Прошло всього двадцять днів з того часу, як почалася наша робота на цілині. А ми цілком освоїлися з нею: на самоскидах стоять дівчата-копнувальниці, зводять стіну нової тваринницької ферми хлопці-будівельники, віють зерно працівники токів, вперто намагаються не відстати від місцевих комбайнерів комсомольські студентські агрегати в бригадах № 5 і № 2, на яких працюють Ваня Дарієнко, Маруся Тувіченко, Наташа Павловська та інші.

На 250% виконують норми на буртуванні зерна Іра Тютюнник, Лора Назаренко, Ліза Лебедева та Зіна Коструба. Та хіба тільки вони? Довелося б довго продовжувати список молодих героїв цілини, наших това-

ришів, що відмінною працею на полях Казахстану прославляють університетський комсомол.

У всі ці дні, повні натхненною гарячої праці, ми часто згадуємо про вас, друзі. Разом з вами входимо в наші аудиторії, кабінети, вітаємо лекторів. Неосяжні стели цілини якось по-новому примусили нас подумати про навчання, зріднити нас ще більш з нашим університетом. Згадайте і ви про нас, щоб міцнішали наші м'язи, щоб міцніли руки, гартувалися душі. Ми не підведемо вас, друзі! Прапор ЦК ВЛКСМ повинен бути в наших руках!

Члени загону цілинників Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. Радгосп Шидертинський, Куйбишевського р-ну, Павлодарської обл.

Яка безкрая радянська країна!

Багато я чув і читав про Казахстан, дуже багатий край, про трудові діла славної радянської молоді на цілинних землях. І мені хотілося побувати там, попрацювати разом з комсомольцями на збиранні врожаю. Коли Центральний Комітет комсомолу звернувся до юнаків і дівчат Радянського Союзу із закликом допомогти трудівникам соціалістичних ланів, я теж подав заяву з проханням послати мене на цілину. Велика радість була у мене, коли мені, як і іншим радянським студентам, видали комсомольську путівку. Хочеться сказати велике спасибі за честь і довіру. Назавжди запам'яталася мені поїздка з Одеси до Казахстану. Адже ми пройшли декілька тисяч кілометрів по Україні, Росії, Казахстану.

Яка безкрая Радянська країна!

З першого дня Казахстан сподобався мені. Куди не зоглянеш, кругом — безкраї поля пшениці, виробленої працею народу. На мене, людину з маленької гірської Албанії, все це справило незабутнє враження. З ентузіазмом і радістю працюють на благо Батьківщини радянські юнаки і дівчата, переборюючи труднощі. Я пишаюся тим, що зараз разом з вами, і постараюся бути гідним честі, яку мені виявили. Хай і моя праця маленька служить зміцненню дружби між моєю любимою батьківщиною Албанією і могутнім Радянським Союзом.

Беп РЕБАНІ,
студент історичного факультету.

Виклик прийнято

В третій і п'ятій бригадах Шидертинського радгоспу з числа студентів загону нашого університету створені комсомольські агрегати. Велике довіря виявили дирекція та партійна організація радгоспу до студентів, які прибули на збирання багатого цілинного врожаю. Колективи наших агрегатів взяли активну участь в ремонті та підготовці машин до збиральної кампанії. Студенти, які мають спеціальності, ввійшли до складу комсомольських агрегатів. Агрегат третьої бригади вийшов в поле косити пшеницю на звал. Члени цього агрегату, комбайнер Замо-

рий, його помічник Кушнір, тракторист Скорий, копнильщики Ткач та Сигал, вирішили викликати на змагання комсомольський агрегат п'ятої бригади. Агрегат в складі комбайнера Півня, помічника комбайнера Дарієнка, тракториста Середи, копнильниць Тувіченко та Павловської прийняли виклик і дали високі показники продуктивності праці на збиранні хліба в рахунок казахстанського мільярду.

ЩАСТЯ МОЄ

Ти пробач мені, мамо, пробач,
Знов я літо не буду з тобою.
Наші лави шикують трубаць,
Де комбайна веде цілиною.

Ти пробач мені, мамо, що я
Ради цього тебе забуваю,
І шоліта дорога моя
В ще незнані краї пролягає.

Шахти, домни, тайга, цілина —
Справжнє діло горить під рукою.
Отакою я бачив у снах
Свою молодість, тільки такою.

Мою мужність і силу кує
Моя вірна, далека дорога.
Що ж, таке воно, щастя моє.
Ти ж мені не бажаєш другого?

Валентин МОРОЗ.

ТРУДОМ ЗВИТЯЖНИМ ВСЛАВИМО ВІТЧИЗНУ

14 серпня в загоні університету проходило всебічне обговорення звернення до всіх загонів молоді, що приїхали працювати в Павлодарську область. Студенти загону одностайно вирішили виступити ініціаторами в соціалістичному змаганні між загонами. З великим піднесенням пройшли збори в бригаді № 6. Студент Лишковський запропонував створити ще один комсомольський молодіжний комбайновий агрегат в радгоспі — «Шидертинський».

Цінні пропозиції внесено на зборах бригади студентів, що працює на центральній садибі радгоспу. Комсомелець Фурман запропонував створити дві ланки для обслуговування

зерноочисної машини «ВІМ». Створені ланки взяли на себе зобов'язання виконувати змінну норму не нижче 250 проц. Студент Мазуренко оголосив на зборах одну з основних умов змагання між тими, хто працює на пилорамах і на спорудженні фундаменту для будівництва радгоспної контори, — виконувати змінні завдання не нижче 250 процентів.

Звернення, одностайно прийняте колективом студентів нашого університету, зобов'язує кожного члена загону відповідати не лише за себе, а й за роботу товариша, бригади, ланки, за правильну організацію виробничого процесу.

Газета «Голос цілинника».

З наказу командира штабу студентів-цілинників В. С. Єгорова

§ 1.

За велику організаційну роботу, проведenu в бригадах студентів-цілинників, і трудові успіхи об'явити подяку з занесенням в особисту книгу цілинника: В. Сапожникову, студентові IV курсу фізико-математичного факультету; П. Шпаку, Д. Фурману, студентам IV курсу хімічного факультету, В. Сторчילו, студентові IV курсу історичного факультету; О. Сировецькій, В. Токаренку, студентам V курсу філфаку.

§ 2.

За активну підготовку і участь в концерті перед механізаторами Куй-

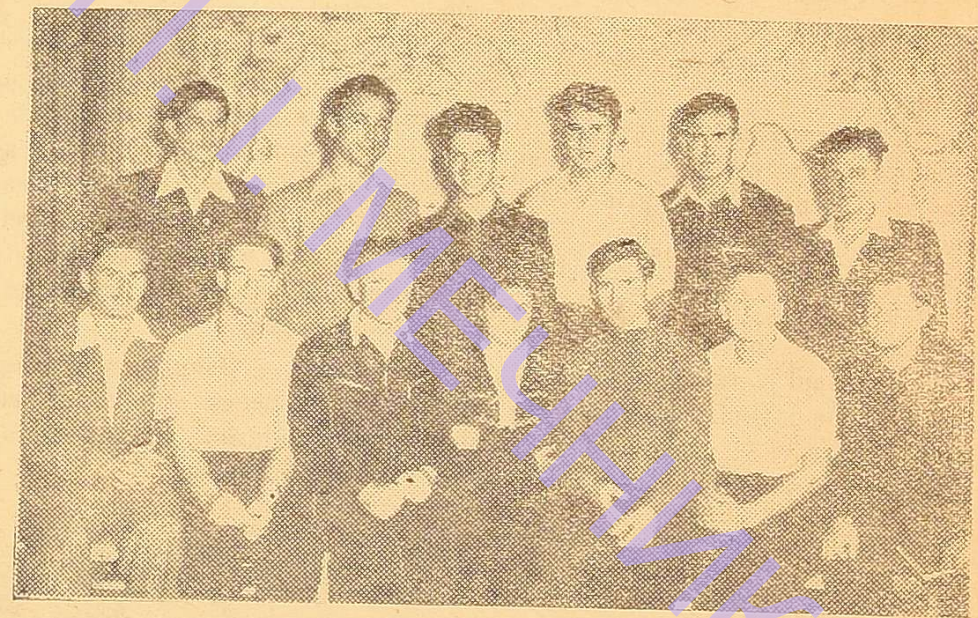
бишевського р-ну, Павлодарської області об'явити подяку з занесенням в особисту книгу цілинника студентам філологічного факультету Н. Лейдерману, Н. Павловській, Л. Павловській, В. Морозу, І. Дарієнку, М. Тувіченко, І. Мальваному, В. Антонюку, Л. Кувшиновій; студентам історичного факультету Н. Ніколенко, Л. Макухінній, Бепу Ребані, М. Черноморченко; студентці хімічного факультету З. Макаровій; студентці біологічного факультету Л. Сурковій і студентові фізико-математичного факультету Р. Протопопову.

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ

Коли наші товариші виходили на роботу, культбригада університетського загону трясалась в «автоекспресі» Шидерти—Краснокутськ. Але навіть в таких умовах репетиції продовжувались. Вася Токаренко грав на баяні, а дівчата стиха наспівували. Інакше неможна. Адже для репетицій часу не було, а концерт потрібно давати. Нас чекали в Краснокутську механізатори району, що зібралися на нараду. Перед ними ми і повинні були виступити.

В новому клубі не було жодного вільного місця. Глядачі сиділи навіть на полу, в проходах. Присутні тепло зустрічали всі наші виступи. Весело сміялися, коли Зоя Макарова читала гумореску Лебедева-Кумача «Глядачі кіно», схвильовано притихли, коли сестри Наташа і Ліда Павловські заспівали народну українську пісню «Журавлі». Довго не відпускали зі сцени М. Тувіченко та Л. Кувшинову, що виконували разом з Н. Павловською жартівливу білоруську пісню «Сім женихів». Добре слухали гру на скрипці Р. Протопопова і українські мелодії, які виконував на балалайці І. Дарієнко. Особливим успіхом користувався у механізаторів Беп Ребані, наш товариш з Албанії. Йому аплодували так довго, що доводилося повторити чудові мелодійні албанські пісні. Успішно виступили і гг. Ніколенко, Черноморченко, Мальований, Антонюк, Суркова. Коли концерт закінчився, всій культбригаді

либкою повагою користується серед своїх товаришів-комсомольців цілини—Володимир Сапожников. Не перший рік їде Володимир на цілину. Не перший рік його бригада виходить

в число передових. І в цьому році бригада комсомольця Володимира Сапожникова виступила ініціатором

соціалістичного змагання між бригадами університету. Виклик бригади — виконувати норму не менше ніж на 250 проц. — гаряче підтримали комсомольці університету.

На фото: Володимир Сапожников (у першому ряду третій зліва), серед комсомольців-цілинників фізико-математичного факультету.

Молоді будівельники

Майже у всіх бригадах радгоспу йде будівництво. Адже господарство росте з кожним днем. Велику допомогу подають радгоспові студенти університету. На центральній садибі майбутні хіміки, біологи побудували радгоспну контору.

Н. ЛЕЙДЕРМАН.

КОМСОМОЛЬСЬКІ ЧИТАННЯ

Людно в актовому залі університету в дні комсомольських читань. Та й справді, хто ж не хоче послухати про славі сторінки історії нашого народу з уст очевидців і активних учасників незабутніх подій минулого.

На сцену піднімається людина вже похилого віку, але в її рухах відчувається енергія і воля. Це — Гребінін Григорій Омелянович. Він розповідає про ту величезну роль, яку відіграв передовий загін молоді — Ленінський комсомол — в дні громадянської війни.

Г. О. Гребінін розповідає і про свій героїчний, повний горіння і революційної боротьби, життєвий шлях. Народився він в бідній робітничій сім'ї, в місті Єнакієво. В сім'ї було 14 дітей. Уже в 19 років Григорій Омелянович був заарештований за революційну боротьбу. Та скоро розпочалася перша світова війна і він був направлений на

фронт, де був тяжко поранений. Але Григорій Омелянович не припиняє своєї революційної боротьби, навпаки, він ще з більшою енергією і завзяттям веде агітацію, розповідає про фронт. В цей час розгортається плем'я лютневої революції. В ній Гребінін бере активну участь.

В 1916 році Григорій Омелянович вперше зустрівся з Олександром Пархоменком і міцно подружив з цим палким більшовиком. В цей період Гребінін і Пархоменко були направлені у важливих справах до В. І. Леніна. Григорій Омелянович вперше побачив вождя революції — просту, привітну людину з широким чолом. В розмові Ленін давав зрозумілі, конкретні поради, його дохідливі слова глибоко западали в душу...

Слухаючи розповідь старого більшовика, хочеться зробити якийсь подвиг для своєї Батьківщини, для свого народу.

В. ЯВОРОВСЬКИЙ.

В. ТИХИЙ

О П О В І Д А Н Н Я

Відступниці

Відтоді, як на ферму прийшли працювати комсомолки, Ганна ще глибше відчула, яка, по суті, вона одинока в цьому світі. Раніше різниця між тим способом життя, який вона вела, та життя доярки, не так кидалася у вічі. Була, як і всі. Робила, що й всі. Хіба що задумливішою більше була та сміялася тихо і сумно, а не голосно, з переливами, як інші.

Та з'явилися комсомолки-десятикласниці і, мов буря, ввірвалися і на ферму, і в життя дівчини. Задумали якийсь там «ансамбль». Після роботи вихором несуться в червоній куток і співають, танцюють та так, що аж щибки у вікнах дрижать.

Пробували вони й Ганну залучити до себе, але вона не пішла. Послалася на невідкладні домашні справи. Потім її запрошували ще декілька разів, але у неї щоразу були нові причини для відмови, і її нарешті лишили в спокої, прозвавши між собою «відлюдком».

Ганна заговорила якось з батьком про колгоспний «ансамбль», але той підозріло глипнув на неї з-під густих рудуватих брів, і вона замовкла.

Вечері до батька на молитвенні збори зібралися «браття» і «сестри», і вже перед ними батько виголосив промову про «спокуси диявола».

«Браття» і «сестри» молилися, ридали, страждали... У них по щоках ясно текли холодні «артистичні» сльози. У Ганни лише дві сльозини висохли з очей, та були вони такі гарячі і пекучі... ці сльози молодого і ніжного серця.

До Ганни підійшла сьогодні Ліда Сереброва, групкомсорг на фермі. — Ти у нас герой, Ганнусю, — голубі Лідині очі іскрилися сміхом і здавалися ще голубішими, ніж були насправді.

Ганна востаннє потягла за діжку своєю любимицею — чорну, з зірочкою

на лобі, корову «Весну», і допитливо подивилася на Ліду.

— У тебе найвищий надій, ти й Клаву за пояс заткнула. Ходім, зараз вимпел у неї будемо відбирати. З райкому прибув інструктор новий...

Ліда перервала свою голосну й веселу мову, раптом, як це вміють дівчата, обхопила Ганну за плечі і, мрійно заплющивши очі, зашепотіла:

— Ой, красивий! Ну, такий красивий, ну...

Розплющила очі й видихнула:

— Ну, як ти.

Церемонія відбору вимпелу тривала недовго. Клава була надзвичайно рухлива, говірка, вона немов задалася цілком показати всім, що їй абсолютно байдуже до всього, але ображене самолюбство таки шеміло в грудях, а тому веселість дівчини була напущеною.

Інструктор, звали його Миколою, довго тряс Ганні руку і щось говорив про успіхи, про гордість, про зазнайство, а що — Ганна толком і не зрозуміла: чомусь перед очима стояв весь час батько, його молитвенник, вічні нагадування про судний день, спокуси диявола...

— Співайте! — одразу ж після «урочистої частини» дала наказ Віра, худрук новоявленого «ансамблю».

Ганна хотіла вийти, але її перепинив Микола.

— Ви куди?

— Та я... та мені... не можна.

— Чому? — здивувався той.

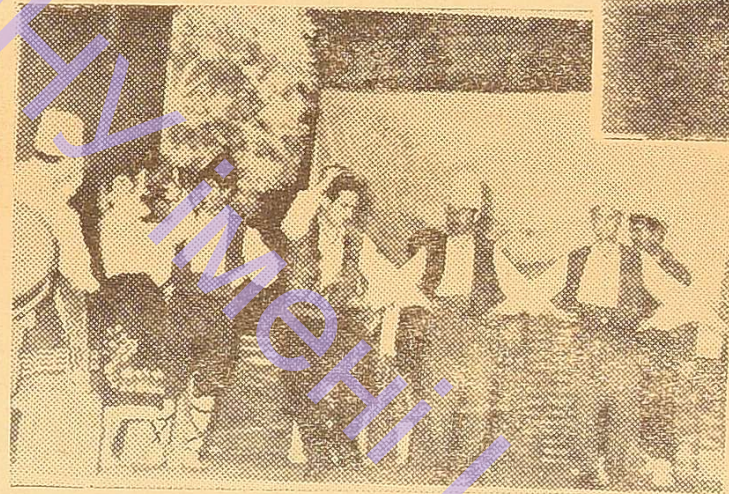
Чорне хвилясте волосся впало йому на лоба і він звичним красивим рухом відкинув його назад. Тонкі, як у дівчини, брови все ще були переламані запитливо-здивовано.

— То чому ж? — повторив він питання.

Ганна мовчала.

— Справи? Дома?

На вечорі дружби між болгарським і радянським народами, що відбувся в червні цього року, наші друзі з Болгарії були піднесені квіти. Болгарські і наші студенти дали великий концерт.

До 14-роківин з дня визволення Болгарії

Дружба наша міцніє

9 вересня 1944 року болгарський народ, керований Комуністичною партією, при вирішальній допомозі Радянської Армії, повалив фашистську диктатуру і взяв владу в свої руки.

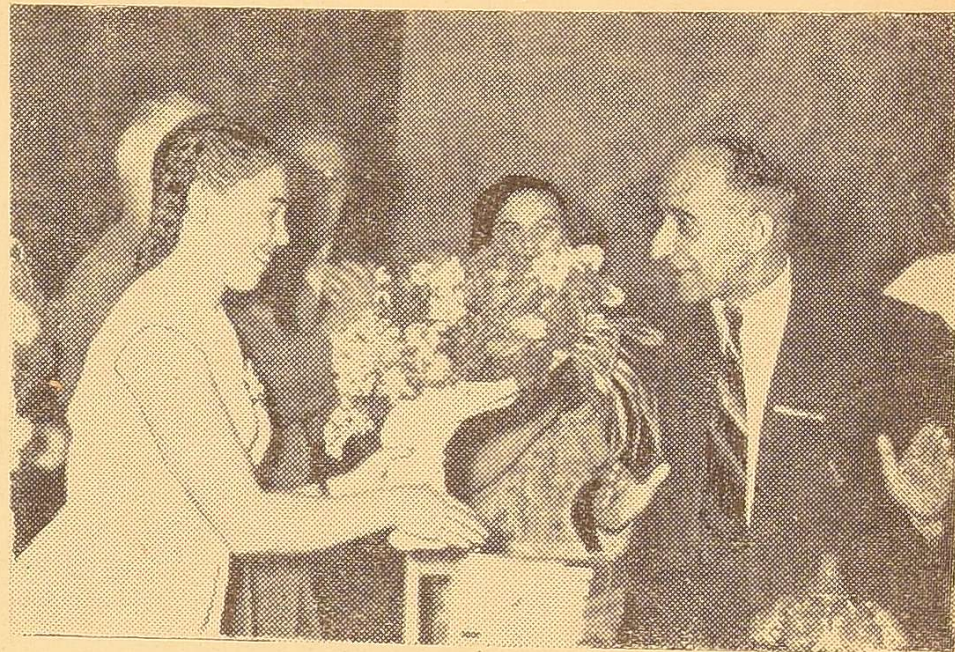
Дружні стосунки між Радянським Союзом і Болгарією, які значно зміцнили в останні роки, мають глибокі історичні корені. З давнього часу прагнення болгарського народу до зміцнення зв'язків з російським народом були невід'ємні від прагнення до національної незалежності і свободи. Зв'язки з російським народом на протязі віків підтримували національну самосвідомість болгар, які знаходились під турецьким ярмом.

Всі великі діячі болгарського національно-визвольного руху були палкими поборниками російсько-болгарського братерства. Визволення Болгарії російськими військами від турецького іга закріпило в серці болгарського народу глибоку любов і вдячність російському народові. Велика Жовтнева соціалістична революція, а потім звільнення Болгарії Радянською Армією від фашистського ярма зміцнили ці почуття. Любов болгарського народу вилася у нерушиму болгаро-радянську дружбу. Ця дружба стала могутньою рушійною силою суспільного розвитку Болгарії.

Давня дружба зв'язує народну Болгарію з нашим містом. Ще з самого початку свого існування Одеса стала центром болгаро-російської дружби. Багато діячів болгарського визвольного руху і культури вчи-

наша». І дійсно, Одеса завжди грала велику роль у відродженні і визволенні болгарського народу.

В цьому році велика група викладачів і студентів Вищого інституту народного господарства в м. Вар-

на і працювали в Одесі. Серед них: Найденов, Добри Чинтулов, Христо Ботев, Георгій Раковський, Дмитро Благоев, Георгій Кіркков, Іван Вазов, Алеко Константинов. І тому цілком вірні слова болгарського професора Чакрова, що «Одеса не лише Ваша, вона й

наша». І дійсно, Одеса завжди грала велику роль у відродженні і визволенні болгарського народу. В цьому році велика група викладачів і студентів Вищого інституту народного господарства в м. Вар-

зали в пам'яті присутніх ця прекрасна зустріч.

М. Д. ДИХАН.

Ми щиро вдячні за все

В серпні цього року група китайських студентів університету їздила в екскурсію на Кавказ. Студенти ознайомилися з містами-курортами Черноморського узбережжя Кавказу, з природою і господарством радянського субтропічного району.

Змістовна і цікава була ця поїздка. Квітучі міста-курорти, великі промислові райони, багате сільське господарство, прекрасна природа — все це викликало у китайських студентів великий інтерес.

Здійснюючи поїздку по Кавказу, китайська група студентів мала можливість познайомитися також і з містами південного берега Криму. Студенти оглянули Ялту, побували в Ливадії. Велике пізнавальне і виховне значення мало знайомство з містом-героєм Севастополем, панораму якого було добре видно з борту дизель-електроходу «Россия».

Тепло згадують студенти свої дружні зустрічі з радянськими людьми, із туристами з країн народної демократії. В Сочі китайська група студентів зустрілася з студентами Ленінградського політехнічного інституту, а також з московськими туристами і провела з ними спільну екскурсію по місту. Разом з тури-

стами Польської народної республіки китайські студенти побували на озері Ріца. На турбо-електроході «Ленсовет» відбулася дружня зустріч нашої групи з прекрасною виконавицею пісень і танців народів світу — Тамарою Ханум, яка розповіла студентам про свої творчі плани. З глибоким хвилюванням проводжали китайські студенти друга Радянського Союзу — Поля Робсона, що їхав на дизель-електроході «Россия» з Сочі до Ялти.

Поєднуючи відпочинок з екскурсійною роботою, китайська група студентів хімічного факультету збагатила свої знання про господарство і субтропіки нашої країни, про життя і творчу роботу радянських людей.

— За літо ми багато побачили, ще більше познайомилися з радянською країною, з радянськими людьми і прекрасно відпочили. Ми дуже вдячні за все гостинному радянському народові, — говорять від імені групи Чай І-фей, Лу-Цзінь і Чжу Лі-лань.

Успіхів вам у навчанні, дорогі товариші!

Ф. І. КАПЧИНСЬКА,

(Далі буде)

Скільки квадратів?

— Скільки квадратів на шаховій дошці? — запитав я якось свого товариша, завзятого шахіста.

— Соромно задавати такі питання! Невже ти не знаєш, що на шаховій дошці 64 квадрати?

— Воно то так, але 4 малих квадрати складають один великий квадрат.

— Цілком вірно, — згодився товариш. — Точно так можна скласти великі квадрати з 16 і 25 квадратиків, якщо ставити питання в такому розрізі.

— Так, підтвердив я. — Мене це й цікавить. Скільки ж всього квадратів, великих і малих, є на шаховій дошці?

Допоможіть товаришеві знайти правильну відповідь.

Індійські народні казки

ЯК КАРАТИ
НАКЛЕПНИКІВ

Один магараджа спитав свого радника:

— Як карати наклепників. Той відповів:

— Потрібно вуха відрізати тому, хто слухає наклепників.

ПРО ПАМ'ЯТЬ
І ЗАБУТЛИВІСТЬ

Один чоловік спитав у мудреця:

— Що слід пам'ятати і що — забувати?

Мудрець відповів йому:

— Якщо люди зробили тобі добро, запам'ятай це; якщо ж ти сам зробив людям добро, забудь про це.

ПРО ТЯЖКЕ І ЛЕГКЕ

Спитали мудреця:

— Що легко робити і що важко?

— Легко давати поради, — відповів мудрець, — а важко їх виконувати.

ПРО ЛЕВА І
ЙОГО ПІДДАНИХ

Одного разу, коли цар звів відпочивав у своїй печері, до нього з'я-

вилися ведмідь, мавпа і лисиця. Лев спитав ведмедя:

— Скажи, чим пахне в моїй печері?

— О, володарю світу, — відповів ведмідь. — У вашій печері нічим дишали від смороду.

Розгнівався лев і заревів:

— Як смієш ти так відповідати своєму цареві! — і так сильно вдарив ведмедя лапою, що поламав йому всі кістки. Потім він повернувся до мавпи: — Скажи тепер ти! Як пахне в моїй печері — хороше чи погане?

Мавпа доповіла:

— Ваша величність! У вашій печері розносяться приємніші благоухання.

Лев знову заревів і розгнівався:

— Ти хочеш мені догодити, і тому брешеш! — і так лягнув мавпу лапою, що та зразу спустила дух. Потім він наказав лисці:

— Кажі правду! Чим пахне в моїй печері?

Лисиця відповіла:

— О, царю звів! У мене нежить, я не чую ніякого запаху і тому не можу вам сказати, чим пахне у вашій печері.

НЕ ТІЛЬКИ МОВА...

Гаряче серпневе сонце... Високе літнє небо... По схилах довгих горбів дороги—дороги... І ось ми з Григорієм Ярмільським потрапляємо на кінець в с. Довжанку, Червоноокнянського району, яке в майбутньому залишить у нашій пам'яті хороше враження.

Розмовляючи з місцевими жителями, ми, як і наші співрозмовники, так чи інакше не могли зупинитися лише на мовних фактах і особливостях, які були цілком нашої поїздки. Поступово ми знайомилися з історією села, з колгоспним виробництвом, а саме головне — з людьми нашого сучасного радянського села. Доводилось бути присутнім і на засіданнях правління колгоспу, і на кооперативних зборах, а то просто розмовляти з трудівниками, які завжди охоче ділилися з нами своїми радощами і прикростями, успіхами і невдачами. Я, очевидно, не скажу нічого нового, коли повторюю, що нам, філологам, треба добре знати життя свого народу. І коли б мене запитали, що тобі дала поїздка з діалектологічною експедицією, я відповів би: я знав ще один відрізок славної історії нашого великого українського народу.

В. БЕРЕЗІНСЬКИЙ.

В. о. редактора

В. В. ФАЩЕНКО.

Г. ДУЗЬ.

дарів з університету, але не довів справу до кінця. Ледарі продовжують займати місце на факультеті. Заборгованість не заважатиме їм переходити з курсу на курс. А приїде час, на завод чи в школу увійде замість бажаного відмінного спеціаліста безграмотний ледар. Може трапитися і інше: ледарів виключать з університету на V курсі, як Матвійчука і Кишко.

— Не трапиться, — говорять боржники фізмату, — в нас добріший де-

ледарі"

кан, ніж на біологічному. Пам'ятаєте Кір'язова? Скільки разів його виключали, а він знову на факультеті.

Хто ж такий Кір'язов? Враховуючи розміри газетної статті, дозволимо собі познайомити читача з Кір'язовим лише мовою фактів. За наказом № 354 від 28/IV 56 року В. Кір'язову за недисциплінованість і незадовільне ставлення до спеціалістів оголошено догану. Згідно наказу № 716 від 22/VII 57 р. за академічну неуспішність Кір'язова виключили з складу студентів університету. За наказом № 432 від 29/IV 58 р. Кір'язова поновили в складі студентів другого курсу фізико-математичного факультету. Два роки вчився т. Кір'язов на другому курсі, в результаті — появився новий наказ (№ 925 від 11/VIII 58 р.), згідно якого студента фізичного відділу фізико-математичного факультету виключили з університету за академічну неуспішність.

Зараз В. Кір'язов знову в університеті. Він готується до складання екзамену з дисципліни...

Довго «опікують» ледарів на фізико-математичному факультеті, а їхнє місце повинно належати людям, гідним високого звання радянського студента.

Л. СТОЯНОВА.

ресклали екзамен до 1-го вересня, виділено викладачів, що мали приймати екзамен. Вчасно, без запізнь приходили літніми ранками в намічені аудиторії доценти Михневич, Сінуков, Матвєєнко та ін. Але скоро виходили звітти — на екзамені студенти не з'явилися.

Кожний з 130 був переконаний, що

просто

екзамені можуть почекати... Сьогодні деканат фізико-математичного факультету домагається, щоб студенти ліквідували заборгованість до 15-го числа. Але розпорядження деканату боржників не хвилює. Переважна більшість заборгованостей — не ліквідована. Розмови в деканаті про те, що за неперекладені в строк екзамені будуть виключати з університету, нікого не хвилюють. Строк перекладання екзаменів — поняття, що не відзначається математичною точністю. Про це говорить досвід боржників-попередників.

Як же поступив деканат університету з тими студентами, які мають більше двох «незадовільно»? У відповідності з § 20 «Положення про курсові екзамені та заліки у вищих учбових закладах СРСР», «...студент, який має після закінчення зимової або весняно-літньої сесії більше двох незадовільних оцінок, відчисляється з вузу». В. Александров, В. МIRONENKO, студенти 1-го курсу, мають 3 «незадовільно», М. Аганичева (I курс) має 4 «незадовільно», В. Штенгелов (IV курс) — має 7 «незадовільно» і т. д. Деканат фізико-математичного факультету допустив їх до перекладання екзаменів. Чому? Названі люди хворіли? Може, в них є поважні причини, які виправдають їхні невдачі в очах громадськості? «Ні, — відповідають в деканаті фізмату, — це просто ледарі». Ради справедливості зазначимо, що деканат фізико-математичного факультету домагався виключення ле-

В КРАЮ НЕЗАБУТНЬОЇ
ГЕРОЇКИ

Експедиція наша проходила в селі Нерушай, Татарбунарського р-ну, колишньої Ізмаїльської області. Назване село розташоване в місці історичного татарбунарського повстання. Село було майже цілком спалене румуними, в Нерушай був склад зброї повстанців. Нам пощастило багато взяти з історії цього героїчного нескоромого краю, і про його такий же нескоромий бессарабський народ. Бессарабія історично несправедливо опинилась в руках боярської Румунії. Становище народу було нестерпне. Створились жахливі умови існування. Це і привело народ Бессарабії до повстання.

Особливо цікавою була наша зустріч з учасником повстання Феоктистом Васильовичем Коротким. Від нього ми взнали про підготовку повстання, про початок, про поразку повстання і його причини. Феоктист Васильович розповів, що вся його родина була розстріляна: вбито дружину, дітей, п'ятеро рідних братів, дялька, а сам він тричі тікав від смерті. Згодом і він був спійманий і закутий в кайдани.

На захист татарбунарців піднялась вся світова громадськість. Підняли свій голос прогресивні письменники світу, на суд приїздили комуністи багатьох країн і виступали на захист повстанців. Приїздив тоді в Бухарест і французький письменник-комуніст Анрі Барбюс.

Після цього становище підсудних

Будні діалектологів-початківців

татарбунарців дещо поліпшилося. Багато розповідав нам Феоктист Васильович і про страждання повстанців в тюрмі, і про підтримку, яку давала повстанцям прогресивна громадськість Румунії.

Слухаючи про все це, ми ще раз переконались в тому, що епітет «нескоромий» повністю відповідає волелюбному народові Бессарабії.

А. ІЛЬНИЦЬКА,
С. ВОРОНА.В СЕЛІ
РИБАЛЬСЬКОМУ

Є на Ізмаїльщині, в Тузлівському районі, село з красномовною назвою... Рибальське. Ось в цьому селі і проходила наша практика.

Багато цікавого розповіли нам люди цього села: і про історію виникнення його, і про рибальство, і про колишні збирання вручну солі на лимані, в жаркі, посушливі літа. Нам пощастило записати навіть кілька зв'язаних текстів з приводу цього.

Скільки років точно існує Рибальське — ніхто з населення не знає. Але відомо, що перші поселенці прийшли сюди ще за часів кріпацтва. Хто не знає, як в минулі часи вільні бессарабські степи були вірною схованкою втікачів від панської сваволі?

Дідусь Євдокименко розповів нам, як його батько тікав сюди від панщини. Батько пас панську худобу, і в нього десь пропала телиця. За це

мали покарати його — на 25 років віддати в солдати. І батько Євдокименка вирішив тікати в Бессарабію, про яку він багато чув. Чумаки, сховавши Євдокименку в возі, відвезли його до Одеси. Від Овідіюполя до Аккермана добрався по кризі. Шлях втікача був небезпечним, та бажання звільнитися від пана було сильнішим за всі перешкоди.

Загарник Феофан Омелянович, 1895 р. народження, розповів нам, що довгий час село Рибальське (тоді ще Мартаза, потім — Бодури), переходило з рук в руки від турків до румун, поки росіяни не вигнали їх зовсім. Скільки страждань, скільки мук пережила тоді Бессарабія! Лише в сорок п'ятому році при радянській владі люди відчували справжнє полегшення. А вже в сорок сьомому році вони організували свої перші колгоспи.

Ми слухали і записували народні пісні, що їх співають в селі представники різного покоління. Тут люблять народні пісні, як і наші, сучасні. Мотиви зрадливого кохання, гіркої сирітської долі, невимовної туги матері за сином, що не вернувся з війни, — ці сторінки минулого, якось дивно переплітались з нашими сучасними піснями про інше життя і вражали нас своєю глибиною. Та пісня цікавила нас не лише своїм змістом, а і звуковим оформленням. Велухочис і уважно записуючи слова

пісні точно за виконавцем її, ми знаходили певні особливості і у надмірному вживанні русизмів і у своєрідному римуванні.

Цікаво було чути нам і мову старожилів Рибальського. Адже мова так пов'язана з історією самого села і з життям рибальчан. Ми почули багато нових слів, які прийшли в українську мову з румунської або турецької мов. Багато вузьких діалектних слів. Все це потрібно знати.

Г. КАЛИНОВСЬКА,
Т. НАУМЕЦЬ, Г. БІЛИК.

ЦІКАВО І КОРИСНО

Наша група в складі О. Завертальск, М. Марковської, і мене перебувала на діалектологічній практиці в с. Троповці, Татарбунарського р-ну. Це невелике село розташовалося біля лиману. Засноване воно в 1876 році. Раніше в даній місцевості скрізь був лиман, пройти з одного села в інше можна було лише невеличкою стежечкою («тропинкою»). З цього і походить назва села Троповка. Історія села дуже цікава. Населення довгий час перебувало під владою турків та румунів. Захоплюючими були наші розмови з місцевими жителями. Ми взнали цікаві історії про турецькі могили, познайомилися з вчителями-мовниками, які охоче допомагали нам у вибірці об'єктів.